

Εμβόλιο έναντι του ιού των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV)

Πρωτογενής Πρόληψη: Προλαμβάνουμε μια νόσο πριν εμφανιστεί. Εμβολιασμός κοριτσιών 9-13 ετών καθώς και σεξουαλικά ενεργών ενηλίκων (ανεξάρτητα του αν έχουν ήδη μολυνθεί ή όχι από τον ιό).

Δευτερογενής Πρόληψη: Εντοπίζουμε πρώιμες βλάβες ώστε να παρέμβουμε εγκαίρως HPV DNA test (τόσο των εμβολιασμένων, όσο και των μη εμβολιασμένων γυναικών) από την ηλικία των 30 ετών και τακτικά ανά 5 έτη .

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ

Από το έτος 2007 κυκλοφορούν στο εμπόριο προφυλακτικά εμβόλια εναντίον της μόλυνσης από τον ιό HPV. **Αυτά περιέχουν μόνο πρωτεΐνες της κάψας του ιού και όχι γενετικό υλικό (DNA) και κατά συνέπεια δεν μπορούν να προκαλέσουν νόσο.**

Τα εμβόλια αυτά, προκαλώντας την δημιουργία ειδικών αντισωμάτων, παρέχουν υψηλή προστασία εναντίον των δύο πλέον επικίνδυνων, «**υψηλού κινδύνου**» τύπων **16 και 18 του HPV**, που ευθύνονται για το ~70% των περιπτώσεων καρκίνου του τραχήλου. Επιπλέον, το εμβόλιο Gardasil παρέχει προστασία και εναντίον των τύπων «χαμηλού κινδύνου» 6 και 11, που ευθύνονται για το ~90% των κονδυλωμάτων.

Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι μια γυναίκα, παρ'όλο που έχει εμβολιασθεί, μπορεί αργότερα να μολυνθεί από κάποιον άλλο ογκογόνο τύπο του HPV και έτσι να κινδυνεύσει να εμφανίσει κυτταρικές αλλοιώσεις στον τράχηλο.

Τα εμβόλια δεν έχουν θεραπευτική δράση και επομένως δεν χορηγούνται για τη θεραπεία των προκαρκινικών αλλοιώσεων ή του καρκίνου του τραχήλου ή των κονδυλωμάτων. Ιδανικά, ο εμβολιασμός πρέπει να γίνεται πριν την έναρξη των σεξουαλικών επαφών, επειδή μέχρι τότε ο οργανισμός δεν έχει εκτεθεί ακόμη στον ιό. Σήμερα έχουν εμβολιασθεί τα περισσότερα κορίτσια και γυναίκες 12-26 ετών με το τετραδύναμο εμβόλιο :Τα γεννητικά κονδυλώματα σχεδόν εξαφανίστηκαν σε κορίτσια και αγόρια ως 21 ετών στα πρώτα 4 κιόλας χρόνια συστηματικού και οργανωμένου εμβολιασμού.

Σημαντική μείωση κατά 50% των προκαρκινικών βλαβών του τραχήλου της μήτρας σε κορίτσια ως 18 ετών στα 2 μόλις χρόνια εμβολιασμού .

Ως αντενδείξεις για τον HPV εμβολιασμό θεωρούνται η εγκυμοσύνη, η εμφάνιση στο παρελθόν σοβαρής αλλεργικής αντίδρασης σε κάποιο από τα συστατικά του HPV-εμβολίου, καθώς και η παρουσία νόσου μετρίου ή μεγάλης βαρύτητας. Ο θηλασμός δεν αποτελεί αντένδειξη για τον εμβολιασμό, ούτε η ύπαρξη αυτοάνοσου νοσήματος. Ανεπιθύμητες παρενέργειες : πόνος στο σημείο ένεσης, ζάλη, λιποθυμία, πυρετός.

Ποια είναι η κατάλληλη ηλικία εμβολιασμού;

Τα HPV εμβόλια συστήνονται από τις Αρχές Υγείας για τα κορίτσια ηλικίας 12 έως 26 ετών :

- ✓ Πρωταρχική ηλικία εμβολιασμού: κορίτσια ηλικίας 11 -15 ετών
- ✓ Κορίτσια και γυναίκες 16 -26 ετών που δεν πρόλαβαν να εμβολιασθούν

Τετραδύναμο HPV-6,11,16,18 Gardasil	3 δόσεις:0,2 ,6 μήνα με ενδομυϊκές ενέσεις
Διδύναμο HPV-16,18 Cervarix	3 δόσεις :0,1,6 μήνα με ενδομυϊκές ενέσεις

9 δύναμο εμβόλιο

✓ **Παρέχει προστασία εναντίον των τύπων 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 και 58 του ιού HPV**

✓ Χορηγείται συνήθως βάσει σχήματος δύο δόσεων ή τριών δόσεων για κορίτσια ηλικίας 9 έως 14 ετών και σχήματος τριών δόσεων για γυναίκες ηλικίας 15 ετών και άνω. Και οι τρεις δόσεις πρέπει να χορηγούνται εντός διαστήματος ενός έτους.

Με τον συνδυασμό του εννιαδύναμου εμβολίου και του HPV DNA test ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου του τραχήλου της μήτρας ελαττώνεται από 91% έως 98%.

Ερωτήσεις :

✓ **Εάν έχω ξεκινήσει τις επαφές σημαίνει ότι έχω κολλήσει τον ιό και δεν έχω όφελος από τον εμβολιασμό;**

Έχει υπολογισθεί ότι μέχρι και το 70% των γυναικών που έχουν σεξουαλικές επαφές έρχονται σε επαφή με κάποιο τύπο του ιού HPV. Αξίζει να σημειωθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία (90%) αυτών θα ιαθεί αυτόματα. Η συχνότητα μόλυνσης από τους τύπους ιού που εμπεριέχονται στα εμβόλια είναι σαφώς μικρότερη. Ο εμβολιασμός όλων των γυναικών 12 – 26 ετών θα προσφέρει προστασία από τους τύπους του ιού που περιλαμβάνουν στα εμβόλια.

✓ **Έκανα το εμβόλιο HPV και έμεινα έγκυος. Κινδυνεύω ;**
Δεν υπάρχουν επαρκή δεδομένα τα οποία να επιβεβαιώνουν την ασφάλεια χορήγησης των HPV εμβολίων κατά την διάρκεια της κύησης. Τα επιστημονικά στοιχεία από τη χορήγηση του εμβολίου σε γυναίκες οι οποίες έμειναν έγκυες κατά τη διάρκεια της μελέτης δείχνουν ότι δεν αυξάνει τον κίνδυνο αποβολών ή τερατογένεσης. Ωστόσο επειδή ο αριθμός των γυναικών είναι περιορισμένος δεν συστήνεται ο εμβολιασμός κατά τη διάρκεια της κύησης. Αν γίνει το εμβόλιο σε έγκυο γυναίκα η οποία δεν γνωρίζει ακόμα την εγκυμοσύνη τότε ο εμβολιασμός συνεχίζεται μετά τον τοκετό και τη γαλουχία και η κύηση προχωράει κανονικά.

✓ **Εάν είχα στο παρελθόν λοίμωξη από τον HPV και σήμερα δεν έχω (λοίμωξη), πώς προστατεύομαι από το εμβόλιο ;**

Η λοίμωξη από τον ιό HPV υποστρέφει εφόσον ενεργοποιηθεί το ανοσοποιητικό σύστημα. Υπάρχει όμως πιθανότητα υποτροπής και επανεμφάνισης των συνεπειών της ίδιας HPV λοίμωξης. Ο εμβολιασμός αφήνει μακροχρόνια ανοσία έναντι των χορηγημένων τύπων ιού και σε ορισμένο βαθμό και ως προς άλλους τύπους ιού.

✓ **Υπάρχει επίσημη θέση της πολιτείας για τον εμβολιασμό ;**

Στη χώρα μας ο εμβολιασμός έναντι του HPV έχει ενταχθεί επίσημα στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών του Υπουργείου Υγείας και παρέχεται από τα ασφαλιστικά ταμεία. Τα εμβόλια χορηγούνται δωρεάν σε όλα τα κορίτσια και τις νέες γυναίκες ηλικίας 12 έως 18 ετών .

Συμπεράσματα

✓ Οι γυναίκες που εμβολιάζονται εναντίον της HPV λοίμωξης πρέπει να συνεχίζουν να ελέγχονται στο πλαίσιο της δευτερογενούς πρόληψης του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας υποβαλλόμενες σε τακτά χρονικά διαστήματα σε τεστ Παπανικολάου ή σε HPV DNA test.

✓ Τα εμβόλια προστατεύουν σε ποσοστό ~70% από τον καρκίνο του τραχήλου. Υπάρχει δηλαδή και ένα ποσοστό ~30% των καρκίνων του τραχήλου που οφείλεται σε άλλους ογκογόνους τύπους του HPV και φυσικά δεν καλύπτεται από τα υπάρχοντα εμβόλια.

www.hpvsociety.gr

Ματαλλιωτάκης Μιχαήλ
Ειδικευόμενος Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής